

Objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Wałbrzycha na lata 2012-2038

Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Wałbrzycha obejmuje okres od roku budżetowego 2012 do 2038 roku. Horyzont prognozy został ustalony zgodnie z ustawą o finansach publicznych, która zobowiązuje do prognozowania na okres, na jaki zostały ustalone przedsięwzięcia. Takim przedsięwzięciem jest udzielenie poręczenia dla BRE Bank Hipoteczny S.A z siedzibą w Warszawie kredytu długoterminowego udzielonego Spółce Celowej Wałbrzyskie Centrum Sportowo – Rekreacyjne „AQUA – ZDRÓJ” na sfinansowanie projektu i budowy „Centrum Turystyczno – Sportowego „AQUA – ZDRÓJ” wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Wałbrzychu przy ulicy Ratuszowej” w kwocie 83.000.000 zł wraz z odsetkami. Poręczenie udzielone jest od dnia 16.09.2008 roku do 31.12.2038 roku. Potencjalne wydatki związane z realizacją przedsięwzięcia zostały wykazane w załączniku Nr 2 do niniejszej uchwały.

Wieloletnia prognoza finansowa obejmuje następujące wielkości:

- dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżety Gminy, w tym na obsługę długu oraz potencjalne spłaty poręczeń,
- dochody majątkowe (w tym ze sprzedaży majątku) oraz wydatki majątkowe,
- wynik budżetu,
- przeznaczenie nadwyżki albo sposób sfinansowania deficytu,
- przychody i rozchody budżetu z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia,
- kwotę długu, w tym relację opisaną wskaźnikiem obsługi zadłużenia oraz sposób sfinansowania spłaty długu.

Ponadto w załączniku do wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie dla każdego wieloletniego przedsięwzięcia:

- nazwę i cel,
- jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia,
- okres realizacji i łączne nakłady finansowe,
- limity wydatków w poszczególnych latach,
- limit zobowiązań,
- źródła finansowania.

W wydatkach określonych w wieloletniej prognozie finansowej wyszczególnia się także kwotę wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia wieloletnie.

Podstawę do wieloletniego prognozowania w Gminie Wałbrzych stanowiły zweryfikowane dane budżetowe ze sprawozdań z wykonania budżetu Gminy za lata 2008-2010 a także plan wg stanu na dzień 30.09.2011 roku i projekt uchwały budżetowej na 2012 rok.

Analizą objęto podstawowe grupy dochodów z podziałem na dochody własne, subwencje i dotacje oraz wydatki bieżące i majątkowe.

Ocena aktualnej sytuacji finansowej dokonana była głównie poprzez ocenę wielkości dochodów i wydatków budżetowych, przez analizę pionową i poziomą budżetów ostatnich lat oraz roku bieżącego. Analiza pionowa polegała na badaniu struktury dochodów i wydatków oraz zmian w jej strukturze w ostatnich okresach. Analiza pozioma to analiza dynamiczna poszczególnych kategorii źródeł dochodów oraz rodzajów wydatków. Zbadano przyrost poszczególnych wielkości i jego tempo. Przy planowaniu dochodów i wydatków na lata 2013 – 2038 posłużono się m.in. wskaźnikami opublikowanymi przez Ministerstwo Finansów oraz uwzględniono metody statystyczne tj. średnia arytmetyczna, średnie odchylenie czy też współczynnik zmiany wielkości.

I. Dochody

1. Dochody bieżące

DOCHODY WŁASNE

W roku 2010 wykonanie dochodów własnych gminy Wałbrzych zmalało w stosunku do roku 2009 o 1,48%. Rok 2011 prognozuje wyższe wykonanie tychże dochodów. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w latach 2008- 2011 wynosi odpowiednio 2008 r. - 69,43%, 2009 r. - 67,59%, 2010 - 66,83%, 2011 - 72,64%. W latach kolejnych przyjęto dynamikę rosnącą.

Wpływy z podatków

Głównym źródłem dochodów własnych są wpływy z podatków, w których największą pozycję stanowi podatek od nieruchomości. Gmina posiada bezpośredni wpływ na wysokość kwot wpływających do budżetu poprzez ustalenie stawek, przyznawanie ulg i udzielanie zwolnień. Wzrost w stosunku do lat ubiegłych jest następstwem planowanego podwyższenia stawki podatku od nieruchomości oraz od środków transportowych. Ponadto na wyższe dochody złożą się także efekty zaostrzonych działań kontrolnych podjętych w stosunku do podatników zaniżających podstawę opodatkowania.

Wpływy z tytułu podatków na lata 2012 – 2038 zostały zaprognozowane jedną z metod statystycznych.

Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa

Kolejnym znaczącym źródłem dochodów własnych Gminy jest podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT). Na 2012 rok przyjęto wartości odpowiadające informacji z Ministerstwa Finansów gdzie założony został wzrost z tytułu tego podatku o ponad 11% w stosunku do roku 2011. Ponadto należy pamiętać iż są to jedynie szacunki, a rzeczywiste dochody mogą być zarówno niższe jak i wyższe od prognozowanych. Na kolejne lata wpływy z tytułu podatku PIT zostały zaplanowane na podstawie opublikowanych przez Ministerstwo Finansów wskaźników na lata 2012-2040 .

Dochody z majątku Gminy

W grupie tej uzyskuje się dochody z najmu i dzierżawy oraz wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste. W zbadanym okresie wpływy z tego tytułu kształtują się na rosnącym poziomie. Jednak nie jest to zadowalający wynik gdyż wielu mieszkańców zalega z opłatami z tytułu czynszu. Na koniec 2010 roku należności z tego tytułu wyniosły 81,6 mln zł. Gmina zamierza podjąć starania w celu skutecznej egzekucji należności. Do tego ma służyć oprogramowanie do zarządzania nieruchomościami Gminy, które pozwoli na szybszą weryfikację i egzekucję należności oraz wyodrębnienie komórki organizacyjnej Urzędu Miejskiego odpowiedzialnej za egzekucję tychże należności.

Dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe

W analizowanym okresie dana grupa dochodów wykazuje tendencję wysoce rosnącą. Składają się tu między innymi dochody z tytułu sprzedaży biletów komunikacji miejskiej oraz wpływy z usług świadczonych przez jednostki budżetowe. Prognozę tego tytułu dochodów opracowano na podstawie opublikowanych przez Ministerstwo Finansów wskaźników.

Poza opisanymi powyżej ważniejszymi grupami dochodów własnych bieżących analizą objęto również dywidendy, dotacje otrzymane z funduszy celowych oraz pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych, dotacje celowe otrzymane od jst na zadania realizowane na podstawie porozumień oraz pozostałe dochody własne.

SUBWENCJA OGÓLNA

W latach 2008 - 2010 wykonanie subwencji otrzymywanej z budżetu państwa charakteryzowało się znacznym wzrostem. Największy udział w tej grupie ma część oświatowa, która co roku jest przekazywana w wysokości większej od roku poprzedniego. W latach 2008 – 2011 wykazuje się następującymi wskaźnikami wzrostu: 2008r. - 8,96%, 2009r. - 8,21%, 2010r. - 2,41%, 2011 – 4,1%, 2012 – 5,07%. W kolejnych latach również przyjęto wzrost o średnio 4,1%.

Część wyrównawcza na 2012 rok została przyznana Gminie w wyższej wysokości niż w 2011 roku ze względu na uzyskane przez Gminę niższe podstawowe dochody podatkowe. Dochody w latach kolejnych wyliczono wykorzystując wskaźniki ministerialne.

DOTACJE CELOWE Z BUDŻETU PAŃSTWA

Kwoty dotacji celowych planowane są ściśle według informacji podawanych przez organy administracji rządowej. Najwyższe dotacje przyznawane są Gminie, z przeznaczeniem na świadczenia rodzinne, zasiłki i pomoc w naturze oraz składki emerytalne i rentowe, zasiłki stałe i ośrodki pomocy społecznej. W analizowanym okresie grupa ta charakteryzowała się zbyt dużą dynamiką zmian aby móc zaplanować przyszłe wielkości na podstawie średniego wskaźnika. W związku z powyższym przy planowaniu tej grupy dochodów wykorzystano wskaźniki opublikowane przez Ministerstwo Finansów.

2. Dochody majątkowe

Podczas analizowania lat ubiegłych w ramach dochodów majątkowych zbadano takie grupy jak dotacje otrzymane na zadania inwestycyjne z funduszy celowych oraz pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych, od jst na zadania realizowane na podstawie porozumień oraz dochody z majątku gminy. Ponadto sporządzono analizę środków otrzymywanych z UE oraz pozostałych środków zewnętrznych bezzwrotnych. Pozostałe dochody majątkowe były nieznaczne lub w niektórych latach nie wystąpiły dlatego na lata kolejne planowano dochody które zaliczają się do dochodów własnych Gminy.

Najbardziej znaczącą grupą dochodów majątkowych są dochody z majątku Gminy. Gmina ma bezpośredni wpływ na uzyskiwane z tego tytułu środki finansowe. Zbywanie majątku gminnego dokonywane jest w trybie przetargowym i bezprzetargowym. Sprzedaje się także mieszkania komunalne (na wniosek dotychczasowych najemców) oraz przekształca prawo użytkowania wieczystego w prawo własności. W ramach tej kategorii dochodów nie przewiduje się gwałtownych wzrostów ze względu na recesję na rynku nieruchomości.

Na lata 2012-2038 zaplanowano środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz inne środki bezzwrotne w wysokości odpowiadającej przedsięwzięciom planowanym do realizacji z wykorzystaniem tychże środków.

II. Wydatki

1. Wydatki bieżące

W latach analizy 2008 – 2010 udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem kształtował się na bardzo wysokim poziomie (średnio 90%). Ograniczanie tej grupy wydatków wymaga przygotowania zmian organizacyjnych, zatrudnieniowych, prawnych, uchwałodawczych i społecznych. Na potrzeby prognozowania przyszłych wydatków bieżących uwzględniono wskaźniki opublikowane przez Ministerstwo Finansów.

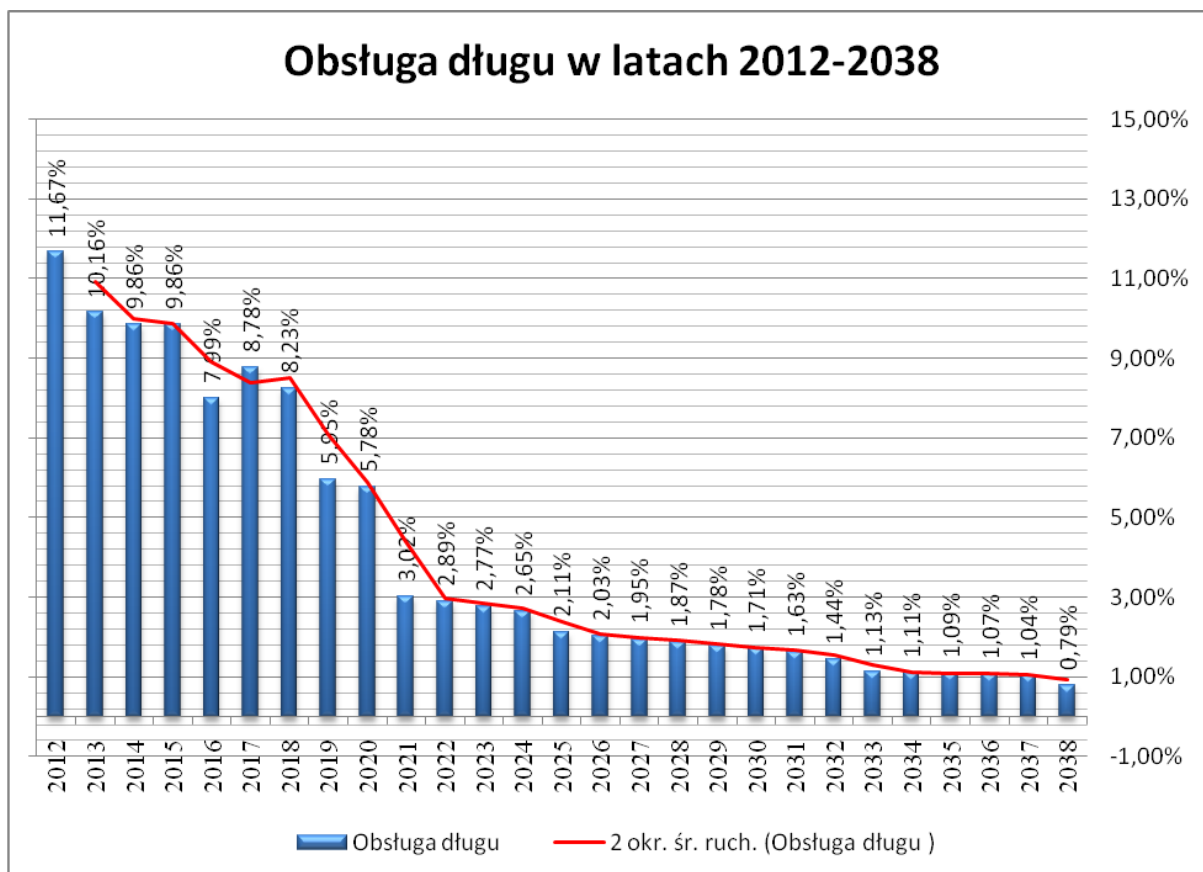
Wydatki na obsługę długu i wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji

Wydatki na obsługę długu zaplanowano na podstawie harmonogramów spłat zaciągniętych kredytów i przeprowadzonych emisji obligacji. Oprocentowanie kredytów jest zmienne oparte o stawkę WIBOR, która na potrzeby prognozowania została przyjęta na poziomie 5,5 % ze względu na obserwowany znaczny wzrost. W roku 2012 planuje się zaciągnąć kredyt długoterminowy na kwotę 98 667 036,00 zł, z tytułu którego wydatki na odsetki zostały zaplanowane również w oparciu o stawkę WIBOR + szacunkowa marża banku. Kredyt sfinansuje planowany deficyt w wysokości 69 556 552 zł, w tym 69 556 552,00 zł na realizację zadań współfinansowanych ze środków unii europejskiej, co korzystnie wpływa na wskaźnik 15% limitu spłat zobowiązań. Pozostała kwota kredytu przeznaczona będzie na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w wysokości 29 110 484,00 zł.

Wydatki z tytułu udzielonych poręczeń planuje się tylko w ramach przedsięwzięć wieloletnich. W 2008 roku Gmina Wałbrzych udzieliła 2 poręczeń. Poręczenie dla BRE Banku kredytu udzielonego Spółce Celowej Wałbrzyskie Centrum Sportowo – Rekreacyjne „AQUA –ZDRÓJ” do roku 2038 oraz poręczenie dla Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie pożyczki udzielonej Wałbrzyskiemu Związkowi Wodociągów i Kanalizacji w Wałbrzychu na dofinansowanie przedsięwzięcia inwestycyjnego „Oczyszczanie ścieków w Wałbrzychu”. Zgodnie z podpisanymi umowami Gmina zobowiązana jest co roku zabezpieczyć środki finansowane w budżecie z tytułu udzielonego poręczenia. Począwszy od 2008 roku, zarówno WZWiK jak i Spółka „AQUA –

ZDRÓJ”, spłacają swoje zobowiązania i Gmina Wałbrzych nie ponosiła żadnych wydatków z tego tytułu.

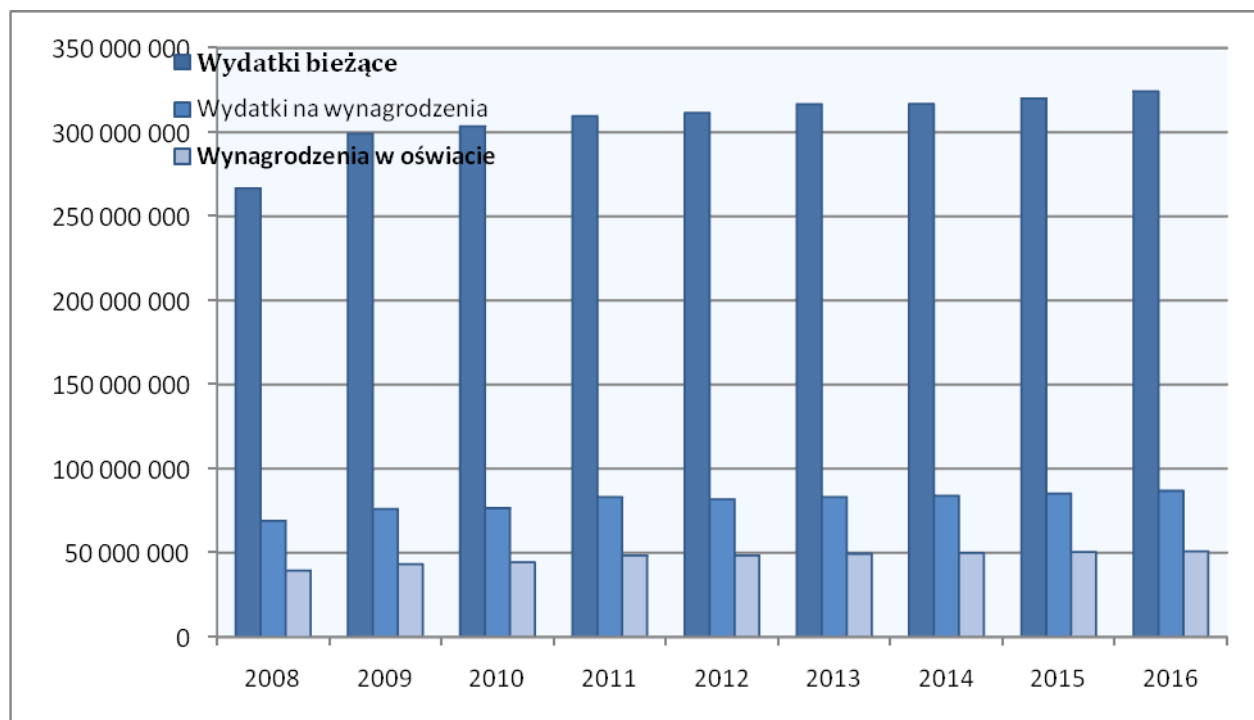
Poręczenie udzielone Wałbrzyskiemu Związkowi Wodociągów i Kanalizacji podlega wyłączeniu z limitów zadłużenia określonych w ustawie o finansach publicznych, gdyż projekt „Oczyszczanie ścieków w Wałbrzychu” jest współfinansowany środkami Unii Europejskiej.

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

W grupie wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane, znaczna rolę odgrywają wynagrodzenia w oświacie. Stanowią one około 60% całkowitej kwoty przewidzianej w ramach tej kategorii. W związku z trwającą restrukturyzacją etatów w jednostkach gminnych oraz magistracie nie przewiduje się wzrostu wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w tych jednostkach. Wydatki zostały zaplanowane na podstawie obowiązujących angaży, a także nabytych uprawnień przez pracowników w oparciu

o przepisy Kodeksu Pracy. Planowany w 2013 roku wzrost wydatków na wynagrodzenia uwzględni coroczne podwyżki na wynagrodzenia nauczycieli.

Podczas prognozowania na potrzeby Wieloletniej Prognozy Finansowej przeanalizowano wydatki bieżące ponoszone przez jednostki budżetowe na zadania statutowe, dotacje na zadania bieżące, świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz wydatki na projekty realizowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust 1 pkt 2 i 3 uofp. Poniżej przedstawiono wyniki analizy.

Wydatki na zadania statutowe jednostek budżetowych

W latach 2008 – 2009 wydatki ponoszone przez jednostki budżetowe wzrastały. I tak w roku 2008 wzrosły o 9,06% a w 2009 już o ponad 17%. W 2010 roku udało obniżyć się wydatki na zadania statutowe o ponad 1% natomiast w 2011 roku o ponad 5%. Prognozuje się, iż w roku 2012 grupa tych wydatków również ulegnie zmniejszeniu o prawie 6% w stosunku do roku 2011. Ze względu na konieczność obniżenia wydatków bieżących ponoszonych w Gminie Wałbrzych w 2013 planuje się dalsze obniżenie wydatków z danej grupy o prawie 4%. W tym celu planuje się przeniesienie siedziby Urzędu Miejskiego z budynków przy ul. Matejki oraz ul. Limanowskiego do budynku planowanego do

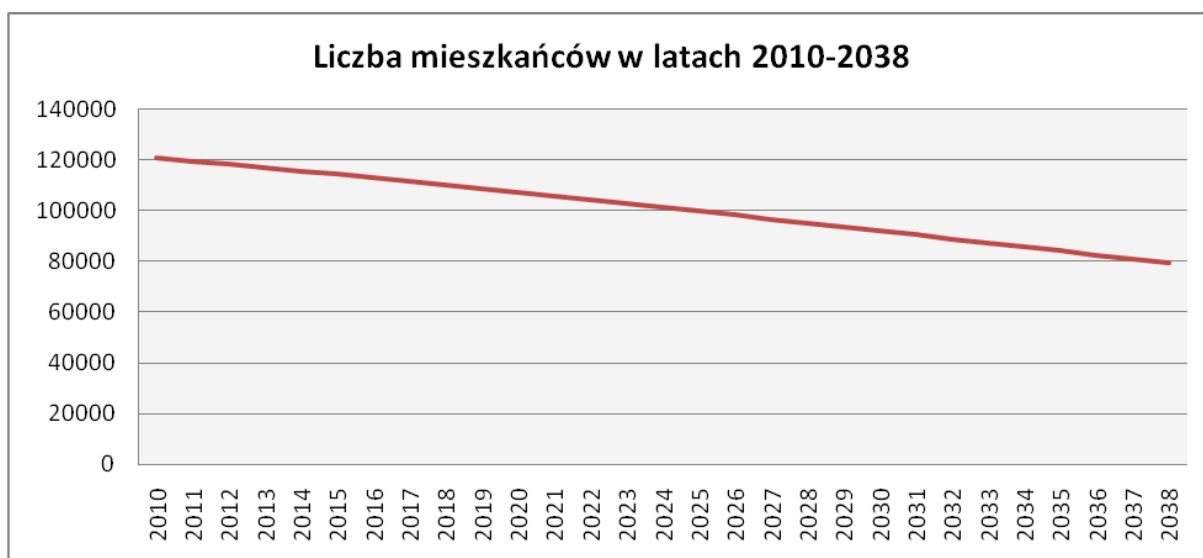
zakupienia od ZUS – u przy ul. Kopernika. Pozwoli to na obniżenie kosztów utrzymania. Wpływ na zmniejszenie wydatków związanych z realizacją zadań statutowych również będzie miała restrukturyzacja jednostek oświatowych oraz pozostałych jednostek gminnych. Aby zminimalizować wydatki bieżące będą wprowadzone oszczędności we wszystkich jednostkach organizacyjnych. Przy prognozowaniu wydatków na kolejne lata przyjęto opublikowane przez Ministerstwo Finansów planowane wskaźniki średniego wzrostu cen towarów i usług.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

W latach 2008 - 2012 wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wykazują się bardzo zróżnicowaną dynamiką. I tak w roku 2008 stanowiły one 15,09 % wydatków ogółem. W latach kolejnych odpowiednio: 15,04%, 15,18 %, 13,51%, 12,38% Na lata 2013-2038 przyjęto ich następujący udział w wydatkach ogółem:

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
14,35	15,29	14,9	14,99	15,11	15,09	14,97	15,04	14,94
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
15,05	15,16	15,26	15,31	15,27	15,34	15,33	15,34	15,34
2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	
15,32	15,25	15,21	15,17	15,12	15,05	14,98	14,9	

Dla celów prognozowania wykorzystano dane na temat prognozowanej liczby mieszkańców Gminy Wałbrzych podawane przez Główny Urząd Statystyczny.

Wydatki związane z funkcjonowaniem organów jst

Pozycja ta zawiera wydatki planowane w rozdziale 75022 – Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu) i 75023 – Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu). W związku z planowanymi oszczędnościami w 2012 roku, planowana kwota z tego tytułu jest niższa niż w 2011. W latach kolejnych przyjęto ich wielkości na poziomie zbliżonym do roku 2012.

Wydatki na przedsięwzięcia

W ramach przedsięwzięć wykazanych w załączniku nr 2 do uchwały w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej wykazano kwoty wynikające z zawartych umów.

2. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe obejmują wieloletnie przedsięwzięcia przewidziane w załączniku nr 2 do uchwały w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz pozostałe wydatki majątkowe, w tym inwestycje jednoroczne.

III. Przychody

W 2012 roku planuje się zaciągnąć kredyt długoterminowy w wysokości 98.667.036zł z terminem spłaty do 2038 roku. Kredyt zaciągnięty zostanie na pokrycie planowanego deficytu w wysokości 69.556.552 zł, w tym 69.556.552 zł na finansowanie wydatków związanych z realizacją zadań współfinansowanych z Unii Europejskiej. Rok 2012 jest ostatnim rokiem budżetowym, w którym Gmina może pozyskać znaczące środki finansowe pochodzące z budżetu Unii Europejskiej na realizację zadań inwestycyjnych. Łączne nakłady finansowe realizowanych zadań inwestycyjnych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej wynoszą 111.323.893 zł. W celu zapewnienia ciągłości realizacji wszystkich zadań inwestycyjnych, Gmina jest zmuszona zabezpieczyć środki finansowe na ich realizację. Pozostała kwota zaciągnięta zostanie na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w wysokości 29.110.484 zł.

Ze względu na wysoki poziom długu oraz wiążący się z nim wzrost wydatków na jego obsługę, kwoty wydatków na przedsięwzięcia przewidziane do realizacji w latach następnych oraz pozostałych wydatków inwestycyjnych, nie przewiduje się nowych przychodów z tytułu kredytów w latach kolejnych.

IV. Rozchody

Spłatę długu zaplanowano na podstawie harmonogramów spłat zaciągniętych kredytów oraz podpisanych umów emisji obligacji. W roku 2013 oraz 2014 planuje się przedterminowy wykup 2 kolejnych serii obligacji każda o wartości 3mln zł, których wykup przypada na rok 2015 i 2016. Natomiast spłatę kredytu planowanego do zaciągnięcia w roku 2012 prognozuje się na podstawie sporządzonej symulacji spłat przyjmując 26 letni okres spłaty z 1 roczną karencją w spłacie

Szczegółowy wykaz spłat przedstawia załącznik Nr 1 do niniejszych objaśnień.

V. Finansowanie deficytu i przeznaczenie nadwyżki

W przypadku wystąpienia w danym roku budżetowym deficytu, pokryty on zostanie wolnymi środkami a w dalszej kolejności przychodami z tytułu kredytów i obligacji. Natomiast nadwyżki budżetowe pokrywać będą rozchody danego roku budżetowego.

VI. Kwota długu, sposób jego sfinansowania i relacja o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych z 2009 roku

Kwota wykazana jako dług na koniec każdego roku jest wynikiem działania: dług z poprzedniego okresu + przychody powiększające zadłużenie – rozchody danego okresu.

Sposób sfinansowania długu począwszy od roku 2012

- przyjmuje się, że spłata zadłużenia finansowana jest w pierwszej kolejności z nadwyżki budżetowej i wolnych środków. W następnej kolejności dług finansuje się nowo zaciąganym kredytem.

Relacja o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych z 2009 roku wyliczona została w pozycjach 17.4 i 17.5 załącznika Nr 1.

Zgodnie z art. 121 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych, w latach 2012- 2013 zamiast zasad, o których mowa w art. 243 uofp z 2009 zastosowanie mają zasady określone w art. 169 – 171 uofp z 2005 roku – tj progi 15% i 60%.